

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 19 päivänä marraskuuta 2013,

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä

(CON/2013/77)

(2014/C 51/02)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 24 päivänä syyskuuta 2013 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä⁽¹⁾ (jäljempänä 'direktiiviehdotus' tai 'ehdotettu direktiivi').

EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohtaan ja 282 artiklan 5 kohtaan, sillä ehdotettu direktiivi sisältää säännöksiä, jotka vaikuttavat Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtävään edistää maksujärjestelmien moitteetonta toimintaa sekä sen rooliin myötävaikuttaa rahoitusjärjestelmän vakautteen liittyvän politiikan moitteettomaan harjoittamiseen perussopimuksen 127 artiklan 2 kohdan neljännen luetelmakohdan ja 127 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto EKP:n työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen lauseen mukaisesti.

1. Ehdotetun direktiivi tarkoitus ja sisältö

Direktiiviehdotuksella määritellään unionin yhteinen kehys kuluttajien oikeuksien suojaamiselle maksutilien avaamisessa ja käytössä. Yhteinen kehys sisältää säännöt, jotka koskevat a) kuluttajien maksutileiltä veloitettavien tilinhoitomaksujen avoimuutta ja vertailukelpoisuutta unionissa⁽²⁾; b) maksupalveluntarjoajien kuluttajille tarjoamia maksutilien siirtopalveluja⁽³⁾; c) laillisesti unionin alueella asuvien kuluttajien oikeutta avata perusmaksutili ja käyttää sitä unionissa kansalaisuudestaan tai asuinjäsenvaltiostaan riippumatta⁽⁴⁾; d) näihin liittyviä kysymyksiä, kuten toimivaltaisten viranomaisten nimeämistä ja tehtäviä sekä veloitteiden laiminlyönnistä maksupalveluntarjoajille määrättäviä seuraamuksia⁽⁵⁾.

2. Yleiset huomautukset

EKP kannattaa voimakkaasti ehdotettua direktiiviä. EKP on aiemmin muissa yhteyksissä kannattanut erityisten avoimuusvaatimusten asettamista rahoitusalan liiketoimille ja näiden vaatimusten noudattamisen tehokasta valvontaa, jotta helpotetaan tuotteiden ja palvelujen vertailua ja siten parannetaan finanssialan toimijoiden välistä kilpailua⁽⁶⁾. EKP on myös edistänyt standardien määrittämistä rajatylittävien maksujen

⁽¹⁾ COM(2013) 266 final.

⁽²⁾ Ks. ehdotetun direktiivin II luku.

⁽³⁾ Ks. ehdotetun direktiivin III luku.

⁽⁴⁾ Ks. ehdotetun direktiivin IV luku.

⁽⁵⁾ Ks. ehdotetun direktiivin V ja VI luku.

⁽⁶⁾ Ks. lausunto CON/2007/29, 2.4 kohta, lausunto CON/2012/103, 1.1 kohta ja lausunto CON/2012/10, yleisten huomautusten 3 kohta. Kaikki EKP:n lausunnot on julkaistu EKP:n verkkosivuilla <http://www.ecb.europa.eu>

toteuttamisen helpottamiseksi ⁽¹⁾. Ehdotettu direktiivi vaikuttaisi edistävän kuluttajien mahdollisuuksia käyttää maksutilejä sekä unionin laajuisen maksualueen perustamista, ja tätäkin tavoitetta EKP on kannattanut johdonmukaisesti ⁽²⁾.

3. Erityiset huomautukset

3.1 Määritelmät

Direktiiviehdotuksessa käytettyjen käsitteiden määritelmät ⁽³⁾ olisi yhdenmukaistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/64/EY (jäljempänä 'maksupalveludirektiivi') ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 260/2012 ⁽⁴⁾ (jäljempänä 'SEPA-asetus') vahvistettujen määritelmien kanssa, ellei niistä poikkeamiselle ole asiallisia syitä. Tämä koskee erityisesti 'pysyvän välineen' ja 'suoraveloituksen' määritelmiä. Unionin nykyiseen maksupalvelulainsäädäntöön perustuvien vakiintuneiden määritelmien käyttö parantaisi unionin säädösten yhdenmukaisuutta ja lisäisi niiden yleistä ymmärrettävyyttä. Selvyyden ja yhtenäisyyden vuoksi olisi myös järkevämpää, että 'siirtäminen' määriteltäisiin pelkästään suhteessa ehdotetun direktiivin 10 artiklassa tarkoitettuihin palveluihin ⁽⁵⁾.

3.2 Luettelo maksupalveluista ja viranomaisten oikeus saada tietoja

Ehdotetussa direktiivissä tarkoitettujen perusmaksupalvelujen luetteloon otettavien maksupalvelujen osuuden on oltava vähintään 80 prosenttia sellaisista edustavimmista maksupalveluista, joista veloitetaan maksu kansallisella tasolla. Tätä pidemmälle menevät vaatimukset, kuten velvoite määrittää tällaisessa luettelossa tietty määrä palveluja, voivat kuitenkin osoittautua kohtuuttomiksi. Lisäksi olisi täsmennettävä, että toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus saada maksupalveluntarjoajilta tietoja maksutileillä tarjottavien erillisten palvelujen kannattavuudesta luettelon laatimiseksi edustavimmista maksupalveluista ⁽⁶⁾. Tätä varten voi olla tarpeen määrittää erityiset tiedonantovaatimukset, joiden yhteydessä olisi turvattava maksupalveluntarjoajien oikeus suojata luottamukselliset liiketoimintatietonsa kilpailijoilta ⁽⁷⁾.

3.3 Oikeus avata perusmaksutili – tilin valuuttaa koskeva rajoitus

Ehdotetussa direktiivissä otataan käyttöön laillisesti unionin alueella asuvien kuluttajien oikeus avata perusmaksutili ja käyttää sitä missä tahansa unionin jäsenvaltiossa ⁽⁸⁾. Direktiiviehdotuksen 15 artiklan sanamuotoa voidaan kuitenkin tulkita siten, että maksupalveluntarjoajien on pyynnöstä avattava perusmaksutili minkä tahansa jäsenvaltion valuutan määräisenä. Koska näin yleisen veloitteen soveltaminen ei ehkä ole taloudellisesti kannattavaa, kuluttajien oikeus avata ja käyttää maksutilejä on riittävää rajoittaa koskemaan ainoastaan sen jäsenvaltion valuutan määräisiä maksutilejä, johon maksupalveluntarjoaja on sijoittautunut ⁽⁹⁾.

3.4 Rajatylittävä yhteistyö

Ehdotettua toimivaltaisten kansallisten viranomaisten velvollisuutta tehdä jäsenvaltion alueella yhteistyötä direktiivin tehokkaan noudattamisen varmistamiseksi ⁽¹⁰⁾ olisi laajennettava niin, että eri jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset veloitetaan tekemään myös rajatylittävää yhteistyötä. Näin varmistetaan, etteivät kansalliset täytäntöönpanotoimet ja käytännöt eroa toisistaan siinä määrin, että direktiiviehdotuksen tavoite lähentää jäsenvaltioiden lainsäädäntöjä ja toimenpiteet maksutilipalvelujen yhtenäismarkkinoiden luomiseksi unioniin vaarantuvat ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Ks. lausunto CON/2001/34, 11 kohta.

⁽²⁾ Ks. maksupalveluista sisämarkkinoilla 13 päivänä marraskuuta 2007 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/64/EY (EUVL L 319, 5.12.2007, s. 1.)

⁽³⁾ Ks. direktiiviehdotuksen 2 artikla.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 260/2012, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista, EUVL L 94, 30.3.2012, s. 22.

⁽⁵⁾ Ks. muutosehdotukset 1–3. Ks. lausunto CON/2013/32, 3.3 kohta.

⁽⁶⁾ Ks. ehdotetun direktiivin 3 artiklan 2 kohdan 4 ja 5 alakohta.

⁽⁷⁾ Ks. muutosehdotus 4.

⁽⁸⁾ Ks. ehdotetun direktiivin 15 artikla.

⁽⁹⁾ Ks. muutosehdotus 5.

⁽¹⁰⁾ Ks. ehdotetun direktiivin 20 artiklan 2 kohta.

⁽¹¹⁾ Ks. muutosehdotus 6.

Siltä osin kuin EKP suosittelee direktiiviehdotuksen muuttamista, muutosehdotukset on esitetty perustelluineen tämän lausunnon liitteessä.

Tehty Frankfurt am Mainissa 19 päivänä marraskuuta 2013.

EKP:n puheenjohtaja

Mario DRAGHI

LIITE

Muutosehdotukset

Komission ehdottama teksti	EKP:n ehdottamat muutokset (1)
----------------------------	--------------------------------

Muutos 1

2 artiklan l kohta

"l) "pysyvällä välineellä" välinettä, jonka avulla kuluttaja tai maksupalveluntarjoaja voi tallentaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen toisinnan muuttumattomina;"	"l) "pysyvällä välineellä" välinettä, jonka avulla kuluttaja tai maksupalveluntarjoaja voi tallentaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen toisinnan muuttumattomina;"
---	--

Perustelut

Tämä määritelmä olisi mukautettava vastaamaan maksupalveludirektiivin 4 artiklan 25 kohdan määritelmää, jossa ei viitata maksupalveluntarjoajaan. Maksupalveludirektiivin määritelmän mukaan "pysyvällä välineellä" tarkoitetaan ainoastaan välineitä, jotka ovat maksupalvelun käyttäjän eli tässä tapauksessa kuluttajan saatavilla.

Muutos 2

2 artiklan m kohta

"m) "siirtämisellä" kuluttajan pyynnöstä tapahtuvaa tietojen siirtämistä maksupalveluntarjoajalta toiselle kaikista tai joistakin tilisiirtoja koskevista pysyväistoimeksiannoista, toistuvista suoraveloituksista ja toistuvista saapuvista tilisiirroista maksutililtä tai -tilille siten, että tilin positiivinen saldo joko siirretään tai ei maksutililtä toiselle tai että aiempi tili joko suljetaan tai ei;"	"m) "siirtämisellä" tämän direktiivin 10 artiklan mukaisesti tarjottavaa palvelua kuluttajan pyynnöstä tapahtuvaa tietojen siirtämistä maksupalveluntarjoajalta toiselle kaikista tai joistakin tilisiirtoja koskevista pysyväistoimeksiannoista, toistuvista suoraveloituksista ja toistuvista saapuvista tilisiirroista maksutililtä tai -tilille siten, että tilin positiivinen saldo joko siirretään tai ei maksutililtä toiselle tai että aiempi tili joko suljetaan tai ei;"
--	---

Perustelut

Ehdotettu "siirtämisen" määritelmä antaa ymmärtää, että itse maksutili siirretään, mistä ei ole kyse. Sikäli kuin tämä määritelmä on tarpeen, siihen olisi sisällytettävä ainoastaan viittaus 10 artiklaan nykyisen tiivistetyn kuvauksen sijasta.

Muutos 3

2 artiklan n kohta

"n) "suoraveloituksella" maksupalvelua, jolla maksajan maksutiliä veloitetaan, kun maksunsaaja on käynnistänyt maksutapahtuman maksajan suostumuksella;"	"n) "suoraveloituksella" kansallista tai rajatylittävää maksupalvelua, jolla maksajan maksutiliä veloitetaan, kun maksunsaaja on käynnistänyt maksutapahtuman maksajan suostumuksella perusteella ;"
--	--

Perustelut

Tämä termi olisi yhdenmukaistettava maksupalveludirektiivissä ja SEPA-asetuksessa annettujen "suoraveloituksen" määritelmien kanssa. Niiden mukaan tällaisella maksujärjestelyllä tarkoitetaan kansallista tai rajatylittävää maksupalvelua, jolla veloitetaan maksajan maksutiliä.

Komission ehdottama teksti	EKP:n ehdottamat muutokset (1)
----------------------------	--------------------------------

Muutos 4

3 artikla

<p>”3 artikla</p> <p>Luettelo edustavimmista maksupalveluista, joista veloitetaan maksu kansallisella tasolla, ja standardoidusta terminologiasta</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 20 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset määrittävät alustavan luettelon vähintään 20 maksupalvelusta, joiden osuus sellaisista edustavimmista maksupalveluista, joista veloitetaan maksu kansallisella tasolla, on vähintään 80 prosenttia. Luettelossa on oltava kuhunkin palveluun liittyvät termit ja määritelmät.</p> <p>[– –]</p> <p>3. Jäsenvaltioiden on annettava 1 kohdassa tarkoitetut alustavat luettelot tiedoksi komissiolle viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta.</p> <p>4. Siirretään komissiolle valta antaa 24 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä EU:n standardoidun terminologian vahvistamisesta 3 kohdan nojalla toimitettujen alustavien luetteloiden perusteella maksupalveluille, jotka ovat yhteisiä ainakin jäsenvaltioiden enemmistölle. EU:n standardoitu terminologia sisältää yhteisiin palveluihin liittyvät yhteiset termit ja määritelmät.</p> <p>5. Kun 4 kohdassa tarkoitetut delegoidut säädökset on julkaistu <i>Euroopan unionin virallisessa lehdessä</i>, jokaisen jäsenvaltion on viipymättä yhdistettävä 4 kohdan nojalla hyväksytty EU:n standardoitu terminologia 1 kohdassa tarkoitettuun alustavaan luetteloon ja julkaistava kyseinen luettelo.”</p>	<p>”3 artikla</p> <p>Luettelo edustavimmista maksupalveluista, joista veloitetaan maksu kansallisella tasolla, ja standardoidusta terminologiasta</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 20 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset määrittävät alustavan luettelon vähintään 20 maksupalvelusta, joiden osuus sellaisista edustavimmista maksupalveluista, joista veloitetaan maksu kansallisella tasolla, on vähintään 80 prosenttia. Luettelossa on oltava kuhunkin palveluun liittyvät termit ja määritelmät.</p> <p>[– –]</p> <p>3. Toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus saada maksupalveluntarjoajilta kaikki tarvittavat tiedot 2 kohdan 1–5 alakohdassa tarkoitettujen indikaattorien määrittämiseksi. Tässä toiminnassa niiden on varmistettava luottamuksellisten liiketoimintatietojen suoja.</p> <p>3.4. Jäsenvaltioiden on annettava 1 kohdassa tarkoitetut alustavat luettelot tiedoksi komissiolle viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta.</p> <p>4 5. Siirretään komissiolle valta antaa 24 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä EU:n standardoidun terminologian vahvistamisesta 3 4 kohdan nojalla toimitettujen alustavien luetteloiden perusteella maksupalveluille, jotka ovat yhteisiä ainakin jäsenvaltioiden enemmistölle. EU:n standardoitu terminologia sisältää yhteisiin palveluihin liittyvät yhteiset termit ja määritelmät.</p> <p>56. Kun 4 5 kohdassa tarkoitetut delegoidut säädökset on julkaistu <i>Euroopan unionin virallisessa lehdessä</i>, jokaisen jäsenvaltion on viipymättä yhdistettävä 4 5 kohdan nojalla hyväksytty EU:n standardoitu terminologia 1 kohdassa tarkoitettuun alustavaan luetteloon ja julkaistava kyseinen luettelo.”</p>
---	--

Perustelut

Ehdotuksessa olisi täsmennettävä, miten toimivaltaiset viranomaiset voivat saada edustavimpien maksupalvelujen luettelon laitmiseksi tarvitsemansa tiedot erityisesti 3 artiklan 2 kohdan 4 ja 5 alakohdassa mainittujen indikaattorien osalta. Koska muutamat näistä tietoryhmistä sisältävät luottamuksellisia liiketoimintatietoja, maksupalveluntarjoajille on tarpeen antaa asianmukaiset tietosuojatakeet.

Komission ehdottama teksti

EKP:n ehdottamat muutokset ⁽¹⁾**Muutos 5**

15 artiklan 1 kohta

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään yksi maksupalveluntarjoaja tarjoaa perusmaksutiliä kuluttajille niiden alueella. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että perusmaksutilejä eivät tarjoa vain sellaiset maksupalveluntarjoajat, jotka tarjoavat tilejä ainoastaan verkkopankkijärjestelmässä.”

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään yksi **niiden alueelle sijoittautunut** maksupalveluntarjoaja tarjoaa **kyseisen jäsenvaltion oman valuutan määräistä** perusmaksutiliä kuluttajille ~~niiden alueella~~. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että perusmaksutilejä eivät tarjoa vain sellaiset maksupalveluntarjoajat, jotka tarjoavat tilejä ainoastaan verkkopankkijärjestelmässä.”

Perustelut

Maksupalveluntarjoajien velvoittaminen avaamaan pyynnöstä maksutili minkä tahansa jäsenvaltion valuutan määräisenä ei ehkä ole niille taloudellisesti kannattavaa. Sen vuoksi tähän tilin käyttöoikeuteen on riittävää sisällyttää oikeus avata perusmaksutili ja käyttää sitä sen jäsenvaltion valuutan määräisenä, johon maksupalveluntarjoaja on sijoittautunut.

Muutos 6

20 artiklan 2 kohta

”2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kaikki tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat toimivaltuudet. Jos useampi kuin yksi viranomainen on jäsenvaltion alueella toimivaltainen varmistamaan tämän direktiivin tehokkaan noudattamisen ja valvomaan sitä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseiset viranomaiset tekevät läheistä yhteistyötä, jotta ne voivat kukin suorittaa tehtävänsä tehokkaasti.”

”2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kaikki tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat toimivaltuudet. Jos useampi kuin yksi viranomainen on jäsenvaltion alueella toimivaltainen varmistamaan tämän direktiivin tehokkaan noudattamisen ja valvomaan sitä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseiset viranomaiset tekevät läheistä yhteistyötä, jotta ne voivat kukin suorittaa tehtävänsä tehokkaasti. **Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä keskenään direktiivin 2007/64/EY 24 artiklassa tarkoitettua yhteistyötä.**”

Perustelut

Koska direktiiviehdotuksen tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden toimintaa, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset olisi veloitettava tekemään myös nykyisessä maksupalveludirektiivissä edellytettyä rajatylittävää yhteistyötä, jotta lievennetään eroja ehdotetun direktiivin kansallisten täytäntöönpanosäännösten välillä.

⁽¹⁾ Lihavointi tekstissä osoittaa EKP:n lisättäväksi ehdottaman uuden tekstin. Tekstissä oleva yliviivaus osoittaa EKP:n poistettavaksi ehdottaman tekstin.